

BẢO ĐẢM QUYỀN KHỞI NGHIỆP CỦA CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC TRẸ NGHỈ VIỆC KHI THỰC HIỆN SẮP XẾP, TÍNH GỌN TỔ CHỨC BỘ MÁY NHÀ NƯỚC

NGUYỄN THANH TUẤN (*)

TRỊNH THÚY LIỄU (**)

Tóm tắt: Trong kỷ nguyên phát triển mới của đất nước, bảo đảm quyền khởi nghiệp của công chức, viên chức nghỉ việc do sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước là tôn trọng, bảo vệ, thúc đẩy nhu cầu; được phát triển bền vững cải thiện việc làm, sinh kế, khẳng định bản thân và thỏa mãn nhu cầu sáng tạo của họ. Bài viết tập trung phân tích và đưa ra những giải pháp thúc đẩy quyền khởi nghiệp của công chức, viên chức trẻ nghỉ việc khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước trong kỷ nguyên phát triển mới của đất nước hiện nay.

Từ khóa: Bảo đảm; quyền khởi nghiệp; công chức, viên chức trẻ; tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước.

Abstract: In the current era of national development, ensuring the entrepreneurial rights of civil servants and public employees who resign due to the streamlining of the state administrative apparatus not only demonstrates respect for and protection of their needs but also promotes their right to sustainable development, enabling them to secure or improve employment and livelihoods, assert themselves, and fulfill their creative aspirations. This article focuses on analyzing and proposing solutions to foster the entrepreneurial rights of young civil servants and public employees who resign during the streamlining of the state administrative apparatus in the present era of national development.

Keywords: Ensuring; entrepreneurial rights; young public officials and civil servants; the streamlining of the state administrative apparatus.

Ngày nhận bài: 20/6/2025

Ngày biên tập: 10/9/2025

Ngày duyệt đăng: 19/9/2025

Trong quá trình thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy, nhất là trong quá trình thực hiện chính quyền địa phương 02 cấp, với lộ trình thực hiện là 05 năm sẽ có khoảng 20% viên chức hưởng lương từ ngân sách bị mất việc. Như vậy, mỗi năm có tối đa 4%

(68.000 người) viên chức hưởng lương từ ngân sách có thể bị mất việc làm⁽¹⁾ và dịch chuyển sang khối tư nhân. Từ đó mở ra cánh cửa mới cho nhiều lựa chọn khởi nghiệp, nhất là của những người trẻ tuổi nghỉ việc thì thực hiện sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước, để họ vẫn có thể khẳng định bản thân và góp phần cống hiến cho xã hội.

1. Về quyền khởi nghiệp của những người trẻ tuổi (thanh niên)

Thuật ngữ khởi nghiệp (startup) được nhắc đến với tần suất tăng dần trong những năm gần đây để mô tả các dự án mạo hiểm nhưng triển vọng có ứng dụng công nghệ mới (IT) hoặc để chỉ các doanh nghiệp khởi sự trong các lĩnh vực kinh tế mới như kinh tế xanh, tuần hoàn... Từ đó

(*) PGS.TS; Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

(**) ThS; Trường Chính trị tỉnh Cà Mau

(**) Bài viết trong Kế hoạch tuyên truyền chủ trương của Đảng, Nhà nước về việc sắp xếp đơn vị hành chính các cấp, xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp

đem lại sự tăng trưởng cao, đồng thời tạo ảnh hưởng to lớn đối với cộng đồng và xã hội. So với lập nghiệp, khởi nghiệp phải dựa trên một công nghệ mới hoặc tạo ra một hình thức kinh doanh mới, hay xây dựng một phân khúc thị trường mới trong nước và cả quốc tế.

Như vậy, đặc trưng của khởi nghiệp cơ bản gần tương đồng với những thuộc tính của thanh niên. Bởi lẽ tuổi trẻ có sức khỏe, nhiệt huyết, có đủ sự nhanh nhạy, khả năng nắm bắt những kiến thức và công nghệ mới cho việc hình thành, xây dựng và hiện thực hóa một ý tưởng kinh doanh mới dù có tính mạo hiểm, rủi ro đến đâu với lòng can đảm không sợ thất bại và khát khao khẳng định bản thân hơn những người lớn tuổi. Khởi nghiệp đối với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và lực lượng vũ trang trẻ tuổi thuộc diện tinh gọn bộ máy nhà nước có nội hàm rộng hơn; trong đó bao gồm cả việc có việc làm mới hay tự tạo việc làm mới tại khu vực doanh nghiệp công và tư nhân, kinh tế nông nghiệp và khu vực kinh tế phi kết cấu ở đô thị, nông thôn. Các công việc đó đều đòi hỏi một sự khởi đầu mới, sự chấp nhận rủi ro, sáng tạo. Khởi nghiệp đối với họ và thanh niên nói chung, là nhu cầu đồng thời là một quyền được phát triển về kinh tế, khoa học - công nghệ, kinh doanh... nhằm thực hiện hay cải thiện sinh kế và khẳng định bản thân.

Hiện nay, chủ trương của Đảng, Nhà nước ta về sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước được đông đảo người dân và đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và lực lượng vũ trang ủng hộ, bởi đây là cuộc cách mạng cần thiết để đưa đất nước phát triển lên tầm cao mới trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Một bộ phận những người thuộc biên chế nhà nước, trong đó có nhiều người trẻ tuổi đã tự nguyện xin nghỉ việc để ra ngoài làm công việc khác phù hợp.

2. Cơ sở pháp lý và thực tiễn thúc đẩy quyền khởi nghiệp của những người trẻ tuổi thuộc diện tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay

Trên thế giới, từ năm 1995, nhiều nước đã thực hiện “Chương trình hành động toàn cầu cho thanh niên” của Liên hợp quốc, trong đó có quyền khởi nghiệp⁽²⁾. Tại Việt Nam, từ năm 2014, Điều 7 Luật Doanh nghiệp khi quy định về quyền tự do kinh doanh, khởi nghiệp, đã đề cập đến quyền khởi nghiệp của thanh niên.

Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa (năm 2017); Luật Chuyển giao công nghệ năm 2017 và các văn bản hướng dẫn liên quan về việc đăng ký, thành lập, hoạt động, ưu đãi thuế của quỹ đầu tư cho khởi nghiệp, quy định về các hoạt động hỗ trợ từ phía Nhà nước cho doanh nghiệp khởi nghiệp, nhất là của thanh niên. Điều 18 Luật Thanh niên quy định: “1. Giáo dục, đào tạo kiến thức, kỹ năng khởi nghiệp cho thanh niên. 2. Cung cấp thông tin về thị trường; hỗ trợ pháp lý, khoa học và công nghệ, xúc tiến đầu tư, phát triển nguồn nhân lực; ưu đãi vay vốn từ các tổ chức tín dụng theo quy định của pháp luật. 3. Khuyến khích, tạo môi trường thuận lợi để thanh niên khởi nghiệp sáng tạo ứng dụng khoa học và công nghệ. 4. Ưu đãi, hỗ trợ tổ chức, cá nhân tham gia cung ứng dịch vụ hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp; khuyến khích thành lập quỹ khởi nghiệp cho thanh niên theo quy định của pháp luật”⁽³⁾.

Hiện nay, việc thực hiện Nghị định số 178/2024/NĐ-CP và Nghị định số 67/2025/NĐ-CP sửa đổi về chính sách, chế độ đối với những người thuộc biên chế nhà nước trong thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị đã và đang tạo điều kiện thuận lợi cho những người trẻ tuổi thuộc diện tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước, tiến hành khởi sự kinh doanh mới tại khu vực kinh tế tư nhân, kinh tế phi kết cấu ở đô thị, nông thôn.

Theo thống kê vào cuối năm 2022, trong 2,5 năm (tính từ giữa năm 2020), có gần 40.000 cán bộ (gồm cả công chức, viên chức) nghỉ việc, chuyển sang khu vực tư nhân⁽⁴⁾. Riêng tính từ ngày 01/7/2022 đến ngày 30/6/2023, tổng số công chức, viên chức thôi việc là 18.991 người. Các tỉnh, thành phố có số cán bộ, công chức, viên chức thôi việc nhiều nhất là thành phố Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, thành phố Cần Thơ, Lâm Đồng, Bình Dương (tổng số là 7.336 người, chiếm 38,63%)⁽⁵⁾. Số liệu trên cho thấy, giờ đây quan niệm làm việc theo “biên chế nhà nước” không còn là lựa chọn chủ yếu của một bộ phận người dân. Tư tưởng “an phận thủ thường” cũng đang dần bị xóa bỏ. Nhiều bạn trẻ mong muốn có công việc tốt nhưng khi thấy làm việc trong cơ quan nhà nước không phù hợp, các chế độ, chính sách không đáp ứng được nguyện vọng, họ sẵn sàng rời bỏ “biên chế nhà nước” để tìm kiếm công việc mới với môi trường làm việc

mới triển vọng hơn. Trong một thị trường lao động đã rất mở với năng lực hấp thụ lao động lớn như tại các đô thị, vùng kinh tế phát triển (Đồng bằng sông Hồng, Đông Nam Bộ), họ hoàn toàn đạt được quyền lựa chọn công việc mới, để đảm bảo được trả công xứng đáng so với chuyên môn và sức lao động bỏ ra. Nhiều cơ quan nhà nước, cùng với sự năng động để đáp ứng đúng nhu cầu thị trường, đủ nguồn lực thu hút người giỏi, cạnh tranh nhân sự trong thị trường lao động mở đã tiến hành hỗ trợ kịp thời, đúng, đủ và có cơ chế tốt chuyển đổi việc làm cho những người trẻ tuổi nghỉ việc khi sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước, nhằm giúp họ giải quyết một phần khó khăn, vướng mắc trong môi trường làm việc mới, và khuyến khích họ yên tâm, ổn định cuộc sống, cống hiến cho xã hội.

Thực tế Nhà nước đã ban hành nhiều nghị định, quy định rõ chính sách hỗ trợ cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động xin nghỉ chế độ trước tuổi để khởi nghiệp mới. Chẳng hạn Thành phố Hồ Chí Minh đang triển khai Đề án Bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, đào tạo cán bộ chuyên môn, chuyên sâu giai đoạn 2026-2030, để đáp ứng nhu cầu nâng cao chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp⁽⁶⁾. Thành phố cũng huy động doanh nghiệp nhà nước ưu tiên tuyển dụng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức dôi dư; hỗ trợ họ khởi nghiệp và giới thiệu đến các cơ quan, đơn vị có nhu cầu tiếp nhận... Đối với những cá nhân có mong muốn khởi sự kinh doanh mới, thành phố cam kết hỗ trợ thông tin, giới thiệu các chương trình vay vốn ưu đãi, hướng dẫn lập kế hoạch kinh doanh và kết nối với các quỹ hỗ trợ doanh nghiệp. Cụ thể, thông qua Trung tâm Dịch vụ việc làm, Thành phố Hồ Chí Minh cũng sẽ kết nối nhân sự dôi dư với các khu công nghiệp, khu công nghệ cao và các doanh nghiệp tư nhân trên địa bàn⁽⁷⁾.

Để thúc đẩy bảo đảm quyền khởi nghiệp sáng tạo của thanh niên, trong đó có những người trẻ tuổi thuộc diện tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước, Quy chế phối hợp công tác của Chính phủ và Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh giai đoạn 2022 - 2027 ngày 21/12/2022 đã tập trung hỗ trợ thanh niên khởi sự kinh doanh mới, như: cung cấp thông tin về nghề nghiệp, việc làm, giới thiệu việc làm cho thanh niên;

tham gia vào việc giáo dục hướng nghiệp, trang bị kiến thức, kỹ năng về khởi nghiệp; tìm kiếm, phát triển và hỗ trợ các ý tưởng sáng tạo khởi nghiệp trong thanh niên vào thực tiễn⁽⁸⁾.

Theo Ban Điều hành Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”, gọi tắt là Đề án 844 (ngày 28/3/2024), tính đến tháng 6/2025, có 60/63 tỉnh, thành phố đã ban hành quyết định phê duyệt kế hoạch triển khai Đề án 844 tại địa phương; khoảng 20 địa phương đã và đang hình thành các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp; 84 vườn ươm và 35 tổ chức thúc đẩy kinh doanh đang hoạt động trên toàn quốc⁽⁹⁾. Hiện tại, Việt Nam có 05 cấp độ khởi nghiệp sáng tạo, gồm: hệ thống vườn ươm khởi nghiệp; kinh doanh hộ gia đình - có thể coi là khởi nghiệp xóa đói giảm nghèo; khởi nghiệp thông thường; khởi nghiệp dựa trên các nền tảng công nghệ và khởi nghiệp thông minh - trí thông minh nhân tạo. Cổng Thông tin khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia là nơi cung cấp đầy đủ, chính xác và kịp thời các hoạt động trong khuôn khổ Chương trình Khởi nghiệp⁽¹⁰⁾. Đây là cầu nối hữu ích để các bạn trẻ tìm kiếm các cơ hội tham gia vào các hoạt động của Chương trình khởi nghiệp sáng tạo.

Bên cạnh đó, vẫn còn có những hạn chế nhất định như: (1) Hầu hết đội ngũ này đều trên 30 tuổi; sự linh hoạt và sức khỏe suy giảm, ảnh hưởng lớn đến việc tham gia đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp, đồng thời khó có thể cạnh tranh với những lao động trẻ ở khu vực tư nhân. Sự liên kết, hợp tác giữa các cán bộ, công chức, viên chức trẻ ra khu vực tư nhân khởi nghiệp còn gặp nhiều khó khăn về vốn, kỹ thuật và công tác quản lý, nhất là khi họ chưa được đào tạo cơ bản về kỹ năng khởi nghiệp sáng tạo. Ngoài ra, do thị trường thường không ổn định, nhất là tại các tỉnh miền núi, nên đa số các ý tưởng khởi nghiệp của những người trẻ tuổi mới ra khu vực tư nhân khởi nghiệp và thanh niên nói chung không có đầu ra ổn định; giá cả sản phẩm còn phụ thuộc nhiều vào thương lái và do thói quen của người tiêu dùng cần có thời gian để thay đổi, nên rất khó trong việc tiêu thụ sản phẩm của các doanh nhân trẻ. Cơ chế, chính sách mới được xây dựng đôi khi còn gặp trở ngại khi tiếp cận hoạt động khởi nghiệp, nhất là của những người trẻ tuổi. (2) Nhóm cán bộ rời nhà nước cũng có yêu cầu lựa chọn công

việc cao hơn nhiều, vì cần thời gian chăm sóc gia đình. (3) Mới khởi động đầu tư phát triển các ngành nghề kinh tế mũi nhọn, hỗ trợ doanh nghiệp tái cấu trúc hoạt động sản xuất, kinh doanh để tạo ra nhiều việc làm mới, mang lại giá trị cao. (4) Mới khởi động điều chỉnh hoặc xây dựng các chính sách hỗ trợ về thuế, đất đai khi lực lượng tinh giản tham gia khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh, làm kinh tế gia đình... để tự tạo việc làm bền vững, có giá trị cao. (5) Nhà nước và các doanh nghiệp đang xây dựng hoặc điều chỉnh kế hoạch đào tạo lại, hỗ trợ người lao động tái tham gia thị trường và khai thác các thế mạnh mà họ có sẵn. Đặc biệt Cục Việc làm (Bộ Nội vụ) cần đẩy mạnh cung cấp thông tin thị trường lao động nhằm kết nối việc làm, hỗ trợ đào tạo lại người lao động để chuyển đổi kỹ năng phù hợp với yêu cầu thị trường lao động ngoài nhà nước.

Nguyên nhân hạn chế là do: điều kiện, môi trường cho kinh doanh sáng tạo, nhất là tại những lĩnh vực kinh tế mới (kinh tế xanh, kinh tế chia sẻ...) và kinh doanh dựa trên công nghệ mới (như công nghệ thông tin - IT), chưa phát triển; ý thức khởi nghiệp sáng tạo trong những người vốn thuộc diện “biên chế nhà nước” và thanh niên nói chung chưa cao; còn thiếu kỹ năng, kiến thức, thông tin thị trường và năng lực hoạch định kinh doanh, thiếu kinh nghiệm quản lý con người, tài chính để huy động nguồn lực; thiếu nguồn vốn, đặc biệt là vốn đầu tư mạo hiểm với tính cách là một trong những yếu tố thương hiệu của kinh doanh sáng tạo. Hiện đa số vốn đầu tư khởi nghiệp sáng tạo của các công chức, viên chức trẻ trong bộ máy nhà nước ra khu vực tư nhân khởi nghiệp và thanh niên nói chung, trong thời gian qua là từ vốn tích lũy của gia đình, vay ngân hàng và hỗ trợ của các nguồn vốn từ chính quyền và xã hội hóa.

3. Đẩy mạnh thúc đẩy quyền khởi nghiệp của công chức, viên chức trẻ tuổi nghỉ việc khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước

Dự thảo Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng (tháng 12/2024) xác định: “Phát triển thị trường lao động linh hoạt, đồng bộ, hiện đại và hội nhập... Nâng cao chất lượng việc làm, bảo đảm việc làm bền vững; từng bước tiến tới việc làm xanh”⁽¹¹⁾. Từ những chủ trương đó, phương hướng, giải pháp đẩy mạnh thúc đẩy quyền khởi

ngiệp của những người trẻ tuổi thuộc diện tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước và thanh niên nói chung cần được triển khai thực hiện như sau:

Thứ nhất, các địa phương cần quan tâm và xây dựng chương trình hỗ trợ hiệu quả về mặt việc làm, khởi nghiệp. Để giúp đỡ những người trẻ tuổi thuộc diện tinh gọn tổ chức bộ máy nhà nước, nên có một hệ thống giải pháp đồng bộ, từ chủ trương, chính sách của Nhà nước đến sự tham gia của các tổ chức doanh nghiệp và xã hội có liên quan. Hiện nay, các chế độ hỗ trợ do Chính phủ và các tỉnh, thành phố ban hành đã được khẩn trương xây dựng, triển khai và liên tục được điều chỉnh cho phù hợp với tình hình cụ thể. Đồng thời, mức hỗ trợ khởi nghiệp nên được điều chỉnh cho phù hợp với từng nhóm đối tượng, từng địa phương. Hỗ trợ khởi nghiệp không chỉ là trách nhiệm mà còn là một chiến lược đôi bên cùng có lợi. Những người từng phục vụ trong bộ máy nhà nước mang theo kinh nghiệm quản lý, kỹ năng tổ chức - là một nguồn nhân lực quý giá. Khi được hỗ trợ khởi nghiệp, họ có thể tạo ra hàng nghìn việc làm mới và tạo thành động lực mới cho nền kinh tế - xã hội.

Thứ hai, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội và doanh nghiệp... với tư cách là các chủ thể có trách nhiệm bảo đảm quyền khởi nghiệp, cần áp dụng các biện pháp lập pháp, hành pháp, tư pháp nhằm hiện thực hóa các nguyên tắc và tiêu chuẩn về quyền khởi nghiệp sáng tạo của thanh niên nói chung. Khung khổ thể chế đó sẽ tạo hành lang pháp lý kiến thiết, xác lập các yếu tố tạo thành điều kiện, môi trường thuận lợi cho khởi nghiệp, gồm: thị trường; nguồn nhân lực; nguồn vốn và tài chính; hệ thống hỗ trợ kinh doanh sáng tạo; khung pháp lý và cơ sở hạ tầng; giáo dục và đào tạo; các trường đại học, học viện; văn hóa kinh doanh; các công ty và nguồn lực hỗ trợ về mạng trí tuệ nhân tạo, công nghệ mới, đặc biệt kinh doanh tại những lĩnh vực kinh tế mới (kinh tế xanh, tuần hoàn...). Trên cơ sở đó tổng hợp các mối liên kết chính thức và phi chính thức giữa các chủ thể khởi nghiệp (tiềm năng hoặc hiện tại), tổ chức khởi nghiệp (công ty, nhà đầu tư mạo hiểm, hệ thống ngân hàng...) và các cơ quan liên quan (trường đại học, học viện, các quỹ đầu tư công...). Qua đó, tăng cường bảo đảm quyền khởi nghiệp sáng tạo của thanh niên về thể chất, tinh thần, tài sản và nghĩa vụ pháp lý, đồng thời ngăn ngừa sự lạm dụng,

vi phạm quyền và nghĩa vụ của thanh niên trong thực tế khởi nghiệp.

Thứ ba, cần tiếp tục bổ sung quy định và bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp và bản lĩnh khởi nghiệp sáng tạo cho những người trẻ tuổi phù hợp với quyền, trách nhiệm của những người còn đang định hình nhân cách, nhất là ở độ tuổi dưới 30, theo những quy định ở Điều 4, Điều 5 Luật Thanh niên năm 2020, như: tích cực hỗ trợ quyền được sáng tạo trong phát triển kinh tế, có thu nhập ổn định và có việc làm tốt.

Thứ tư, tiếp tục thực hiện cải cách hành chính mạnh mẽ nhằm xây dựng nền hành chính phục vụ doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp tư nhân, phù hợp với thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN, hội nhập quốc tế. Qua đó, sẽ giúp giảm đầu mối, giảm thủ tục hành chính, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, thúc đẩy phát triển kinh tế, tạo nhiều công ăn việc làm, đặc biệt trong khu vực kinh tế tư nhân.

Thứ năm, xúc tiến tổ chức triển khai, thực hiện có hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả “Chương trình thanh niên khởi nghiệp”, như: đa dạng hóa các hình thức truyền thông về khởi nghiệp sáng tạo; tìm kiếm, phát triển và hỗ trợ các ý tưởng sáng tạo khởi nghiệp vào thực tiễn kinh doanh; tư vấn, hỗ trợ thông tin, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng, công nghệ; tăng nguồn vốn của “Quỹ quốc gia về việc làm”, vốn từ Ngân hàng Chính sách xã hội để hỗ trợ cho thanh niên thuộc đối tượng vay vốn tại Ngân hàng này theo quy định.

Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ hỗ trợ, tạo điều kiện để Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh xây dựng và duy trì hoạt động hiệu quả “Quỹ hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp”, “Trung tâm Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp” và hỗ trợ phát triển các vườn ươm doanh nghiệp tại các địa phương. Để những người trẻ tuổi rời biên chế nhà nước có thể khởi sự làm kinh tế, hay tham gia vào các hoạt động kinh tế, ngoài các chính sách hỗ trợ chung, Chính phủ nên có các gói tín dụng với lãi suất ưu đãi để những người này vay vốn thuận lợi⁽¹²⁾. Hỗ trợ chính sách vay vốn ưu đãi chính là trang bị chiếc cần câu để họ có thể tham gia vào thị trường kinh tế đầy sôi động nhưng cũng rủi ro, mạo hiểm. Bên cạnh đó, các địa phương cần tổ chức các khóa đào tạo cho họ tiếp cận kỹ năng, công nghệ bán hàng mới, kinh doanh mới, hiện đại phù hợp với xu thế thị trường hội nhập quốc tế hiện nay./

Ghi chú:

(1) *Sắp xếp bộ máy: Giảm tối thiểu 20% công chức, viên chức hưởng lương từ ngân sách* <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/sap-xep-bo-may-giam-toi-thieu-20-cong-chuc-vien-chuc-huong-luong-tu-ngan-sach-de-tinh-giam-bien-che-...> và <https://dantri.com.vn/xa-hoi/20-vien-chuc-huong-luong-ngan-sach-co-the-mat-viec-do-sap-xep-bo-may-...> (truy cập tháng 9/2025).

(2) VCCI, *Báo cáo chỉ số khởi nghiệp Việt Nam (GEM) năm 2017/2018*, Nxb. Thanh niên <https://yeuchukyso.com/wp-content/uploads/2021/09/CHI-SO-KN-2018-> (truy cập tháng 9/2025).

(3) Quốc hội, *Luật Thanh niên số 57/2020/QH14 ngày 16/6/2020*.

(4), (5) *Mừng hay lo khi công chức xin nghỉ việc?* <https://www.qdnd.vn/> (truy cập tháng 9/2025).

(6) *Tìm việc làm mới cho cán bộ tinh giản*, <https://dantri.com.vn/noi-vu/tim-viec-lam-moi-cho-can-bo-tinh-gian-20250316164026373.htm> (truy cập tháng 9/2025).

(7) *Hỗ trợ việc làm cho cán bộ nghỉ việc tạo làn sóng tích cực*, <https://laodong.vn/ban-doc/ho-tro-viec-lam-cho-can-bo-nghi-viec-tao-lan-song-tich-cuc-14777777.lido> (truy cập tháng 9/2025).

(8) Ký kết Quy chế phối hợp giữa Chính phủ và Ban Chấp hành Trung ương Đoàn giai đoạn 2022 - 2027, <https://baochinhphu.vn/ky-ket-quy-che-phoi-hop-giua-chinh-phu-va-ban-chap-hanh-trung-uong-doan-giai-doan-2022-2027-> (truy cập tháng 9/2025).

(9) Đề án 844: nâng cao năng lực cho các chủ thể của hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo quốc gia, <https://www.vista.gov.vn/vi/news/khoi-nghiep-doi-moi-sang-tao/de-an-844-nang-cao-nang-luc-cho-cac-chu-the-cua-he-sinh-thai-khoi-nghiep-sang-tao-quoc-gia-8351.html> (truy cập tháng 9/2025).

(10) Xem: <http://startup.gov.vn/Pages/gioi-thieu.aspx?ItemID=2> (truy cập tháng 9/2025).

(11) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Dự thảo Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng*, Nxb. CTQG-ST, H.2024, tr.146.

(12) Xem: *Mở cánh cửa mới cho người lao động: Cần sớm hỗ trợ, có cơ chế chuyển đổi việc làm* <https://chinhhsachcuocsong.vn/mon-mo-canh-cua-moi-cho-nguoi-lao-dong-can-som-ho-tro-co-co-che-chuyen-doi-viec-lam/57572.html> (truy cập tháng 9/2025).